

Publicerad 26 februari 2012 kl. 04:00

I skuggan av Oscar

När det vankas Oscarsgala får kvinnorna ta plats vid två tillfällen: på röda mattan och, för de tursamma, på scen med en statyett i handen. Resten av utrymmet domineras av medelålders vita män – precis som hela Hollywood.

Nöje. Män vill se sina egna liv skildras på film. Män har svårt att identifiera sig med kvinnliga karaktärer... Fördomarna är många, men att filmvärlden är en mansominerad bransch kommer inte som någon nyhet. Däremot har det nyligen blivit känt vilkas röster som ligger bakom alla Oscarsnomineringar.

Los Angeles Times har synat "Oscarsjuryn". Deras granskning kastar nytt ljus över gruppen som bestämmer hur de prestigefyllda statyetterna ska fördelas.

The Academy of Motion Picture Arts and Sciences består av 5 765 ledamöter vars namn man försöker hålla så hemliga som möjligt. Los Angeles Times har kartlagt 5 100 av dem och fördelningen ser ut som följer:

94 procent är av vit härkomst.

77 procent är män.

Medelåldern snittar på 62 år och endast 14 procent är under 50.

En uppdelning som representerar allt annat än filmpubliken. Oscar är den vita mannens filmpris.

– Man kan inte annat än att skratta, säger Christina Olofson, en av två ordföranden i svenska Women in Film and Television.

– Det ger en väldigt bra förklaring till varför det ser ut som det gör, och varför det egentligen är så enastående att Kathryn Bigelow var första kvinnliga regissör att tilldelas en Oscar för två år sedan, säger hon.

Christina Olofson är själv både filmregissör och producent. Tillsammans med Wift arbetar hon för att lyfta jämställdhetsfrågan i filmbranschen.

– Det råder både bristande mångfald och jämlikhet. Det behövs en annan blick. Man behöver möta och brottas med någonting annat.

Meryl Streep, en av de invalda ledamöterna i The Academy, bär fanan högt för sina kvinnliga kollegor. I år erhöll hon sin 17:e Oscarsnominering, vilket gör henne till en rekordhållare. Under sina offentliga framträdanden i samband med senaste filmen "Järnlady" har hon tagit tillfället i akt och pratat om det mansdominerade Hollywood.

Glenn Close i "Albert Nobbs".
PATRICK REDMOND

Meryl Streep. JONATHAN SHORT

Så här skulle det ikoniska filmpriset kunna se ut om Oscar vore en "Oscarina". Den verkliga statyetten föreställer en riddare med en korsriddares svärd, ståendes på en filmrulle med fem ekrar som symboliserar de fem ursprungliga grenarna i akademien: skådespelare,

Tidigare i veckan medverkade skådespelerskan i SVT:s "Hübinette". Meryl Streep var tydlig med att hon inte är ute efter att svartmåla männen för deras dominerande ställning i filmbranschen, men att det är "ett väldigt intressant, underligt, djupgående, utforskat fenomen som man inte pratar om".

– Män vill se sina egna liv skildras på film, sa hon till SVT.

Förra året fick Anita Sarkeesian, feministisk mediekritiker från USA, genomslag med sin analys av de senaste 50 årens filmer som prisats med en Oscar för bästa film. Hon kom fram till att det i första hand är mäns historier som skapas, produceras och hyllas på vita duken. Endast fyra av 50 filmer handlade om en kvinnas liv. I de flesta filmerna spelade kvinnan en sekundär roll.

Inför årets Oscarsgala har Sarkeesian gått igenom samtliga bidrag nominerade till bästa film och kommit fram till en oförändrad slutsats. Ingen skräll. Årets järnlady bland skådespelarelliten har diskuterat problemet förut.

– Det svåraste i världen är att övertyga en manlig publik att identifiera sig med en kvinnlig karaktär. Det är lättare för kvinnor eftersom vi har vuxit upp med att identifiera oss med manliga karaktärer i litteraturen, sa hon redan för två år sedan vid ett besök på Barnard College i New York.

Christina Olofson från Wift är inne på samma spår och efterlyser ett bredare utbud av historier på vita duken.

– Det finns en längtan från publiken att vilja ta del av något annat, säger hon.

I Sverige har vi kommit en bra bit på väg när det gäller jämställdhetsfrågan inom filmbranschen. Men Hollywood och Sverige går inte att jämföra.

– Vi är ett så mycket mindre land än USA, ett mindre språkområde och hela vår filmbudget motsvarar ungefär vad en amerikansk spelfilm kostar. Hollywood spelar på en annan planhalva. Den är givetvis tuffare att förändra, men det är en lång och enveten kamp om att förändra villkoren, säger Christina Olofson.

Hon citerar den framlidna filmmanusförfattarinnan Ulla Isaksson:

– "Man samlar ihop kjolarna och går vidare". Vi måste passera hindren och hela tiden jobba på flera plan för att förändra det här.

Linn Dupont

linn.dupont@hd.se

042-489 91 92

manusförfattare, regissörer, producenter och tekniker. Priset väger 3, 85 kilo och är 34 centimeter högt.

[Visa alla 8 bilder.](#)

Bästa kvinnliga huvudroll

Glenn Close i "Albert Nobbs"

Har aldrig vunnit en Oscar, trots sina sex nomineringar. I rollen som Albert Nobbs bryter hon sin sexuella läggning och spelar en kvinna som låtsas vara manlig butler. Close har dessutom både varit med och skrivit samt producerat filmen.

Viola Davis i "Niceville"

Var nära en Oscar för bästa kvinnliga bioroll för tre år sedan. Nu hyllas hon för sin insats i det publikfriande dramat om svarta och vita i 60-talets Amerika.

Rooney Mara i "The girl with the dragon tattoo"

26-åringen är en nykomling i sammanhanget. Nominerad för sin amerikanska tolkning av hjälntinnan Lisbeth Salander. Tackar Noomi Rapace för sin nominering.

Meryl Streep i "Järnladyn"

Rekordinnehavarskan är nominerad för 17:e gången. Två gånger har hon vunnit en Oscar för bästa kvinnliga huvudroll ("Sophies val" och "Kramer vs Kramer"). Är inte helt oväntat favorittippad för sin uppmärksammade tolkning av Storbritanniens tidigare premiärminister Margaret Thatcher.

Michelle Williams i "My week with Marilyn"

Har de senaste åren växt i anseende bland kvinnliga skådespelare och tilldelats allt bättre roller. I "My week with Marilyn" gör hon en kritikerhyllad tolkning av ikonen Marilyn Monroe.

Ansvarig utgivare: Sören Karlsson
